

प्रेस प्रकाशनी PRESS RELEASE

भारतीय रिजर्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA

संचार विभाग, केंद्रीय कार्यालय, परस.बी.एस.मार्ग, मुंबई 400001

DEPARTMENT OF COMMUNICATION, Central Office, S.B.S. Marg, Mumbai 400001
फोन/Phone: 91 22 2266 0502 फैक्स/Fax: 91 22 2266 0358

वेबसाइट : www.rbi.org.in/hindi

वेबसाइट : www.rbi.org.in

ई-मेल email : helpdoc@rbi.org.in

जुलै २२, २०११

नाण्यांच्या नवीन मालिकेचे वितरण

भारतीय रिजर्व बँक, लवकरच, पन्नास पैसे, एक रुपया, दोन रुपये, पाच रुपये व दहा रुपये मूल्याच्या, पुढीलप्रमाणे असलेल्या नाण्यांचे वितरण करील.

ह्या मूल्यांच्या नाण्यांचे आकार, डिझाईन व धातुमिश्रण पुढीलप्रमाणे असेल.

मूल्य	आकार व बाह्य व्यास	खाचांची संख्या	धातुमिश्रण
५० पैसे	वर्तुळाकार १९ मि.मी.	किनारीवर १०० खाचा	फेरिटिक स्टेनलेस स्टील - लोखंड - ८३%, क्रोमियम १७%.
एक रुपया	वर्तुळाकार २२ मि.मी.	- कर्णाच्या दोन्ही बाजूवर २५ खाचा	फेरिटिक स्टेनलेस स्टील - लोखंड ८३%, क्रोमियम १७%.
दोन रुपये	वर्तुळाकार २५ मि.मी.	किनारीवर ५० अधिक रुंद खाचा	फेरिटिक स्टेनलेस स्टील - लोखंड - ८३%, क्रोमियम १७%.
पाच रुपये	वर्तुळाकार २३ मि.मी.	किनारीवर १००	निकेल ब्रास तांबे ७५%, जस्त २०%, निकेल ५%.
दहा रुपये	वर्तुळाकार २७ मि.मी.		ॲल्युमिनियम ब्रॉझ - तांबे ९२%, ॲल्युमिनियम ६%, निकेल २%, क्युप्रो निकेल तांबे ७५%, निकेल २५%.

ह्या नाण्यांचे डिझाईन पुढीलप्रमाणे असेल.

मूल्य	दर्शनी बाजू	मागील बाजू
पन्नास पैसे	ह्या बाजूवर अशोक स्तंभावरील सिंह प्रतिमा व त्याखाली सत्यमेव जयते हे शब्द असतील व डाव्या कडेजवळ हिंदीमध्ये भारत व उजव्या कडेजवळ	ह्या बाजूवर मूल्याचा अंक ५० हा अंक आंतरराष्ट्रीय अंकात असेल व त्याच्या डाव्या व उजव्या कडांजवळ फुलांचे डिझाईन असेल. मूल्य दर्शक अंकाच्या वरच्या कडेजवळ

	इंग्रजीमध्ये INDIA लिहिले असेल.	हिंदीमध्ये “पैसे” व खाली इंग्रजीत “PAISE” हे शब्द असतील. खालच्या कडेजवळ नाणे तयार केल्याचे वर्षही आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल.
एक रुपये	ह्या बाजूवर अशोक स्तंभावरील सिंह प्रतिमा व त्याखाली सत्यमेव जयते हे शब्द असतील व डाव्या कडेजवळ हिंदीमध्ये भारत व उजव्या कडेजवळ इंग्रजीमध्ये INDIA लिहिले असेल.	ह्या बाजूवर, नाण्याचे १ हे मूल्य आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल आणि डाव्या व उजव्या कडेजवळ, फुलांचे डिझाईन असेल. वरच्या कडेजवळ रु हे रुपयाचे चिन्ह व खालच्या कडेजवळ, नाणे तयार करण्याचे वर्ष आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल.
दोन रुपये	ह्या बाजूवर अशोक स्तंभावरील सिंह प्रतिमा व त्याखाली सत्यमेव जयते हे शब्द असतील व डाव्या कडेजवळ हिंदीमध्ये भारत व उजव्या कडेजवळ इंग्रजीमध्ये INDIA लिहिले असेल.	ह्या बाजूवर, नाण्याचे २ हे मूल्य आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल आणि डाव्या व उजव्या कडेजवळ, फुलांचे डिझाईन असेल. वरच्या कडेजवळ “₹” हे रुपयाचे चिन्ह व खालच्या कडेजवळ, नाणे तयार करण्याचे वर्ष आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल.
५ रुपये	ह्या बाजूवर अशोक स्तंभावरील सिंह प्रतिमा व त्याखाली सत्यमेव जयते हे शब्द असतील व डाव्या कडेजवळ हिंदीमध्ये भारत व उजव्या कडेजवळ इंग्रजीमध्ये INDIA लिहिले असेल.	ह्या बाजूवर, नाण्याचे ५ हे मूल्य आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल आणि डाव्या व उजव्या कडेजवळ, फुलांचे डिझाईन असेल. वरच्या कडेजवळ “₹” हे रुपयाचे चिन्ह व खालच्या कडेजवळ, नाणे तयार करण्याचे वर्ष आंतरराष्ट्रीय अंकात दिले असेल.
दहा रुपये	ह्या बाजूवर अशोक स्तंभावरील सिंह प्रतिमा व त्याखाली सत्यमेव जयते हे शब्द असतील व डाव्या कडेजवळ हिंदीमध्ये भारत व उजव्या कडेजवळ इंग्रजीमध्ये INDIA लिहिले असेल.	वरच्या कडांजवळ बाहेरच्या बाजूस जाणारे व वाढ व जोडणीक्षमता दर्शविणारे १० पॅटन्स असतील. मध्यभागी रुपयाचे “₹” हे चिन्ह व खालच्या कडेजवळ आंतरराष्ट्रीय अंकात १० हा मूल्यदर्शक अंक असेल

इंडियन कॉर्झनेज अधिनियम, १९०६ अन्वये ही नाणी वैध चलन असतील. ह्याच मूल्याची विद्यमान नाणीही वैध चलन असणे सुरुच राहील.

जे.डी. देसाई

वृत्तपत्रांसाठी वितरण : २०११-२०१२/१२०

सहाय्यक व्यवस्थापक